با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه

irantooshe.ir

t.me/irantooshe

گام به گام مطالعات اجتماعی هشتم
فصل سوم

عنوان فصل: نوجوانان و قانون

از صفحه‌ی ۲۳ تا صفحه‌ی ۳۴ کتاب

در این فایل پاسخ فعالیت‌ها، کارهای کلاسی، تمرین‌ها و پرسش‌های فصل نوجوانان و قانون آمده است.

مباحث فصل: آسیب‌های اجتماعی و پیشگیری از آنها، قوهٔ قضائیه

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست پرسش‌ها

۱ صفحه ۲۴ · فعالیت ۱ — گفت‌وگو دربارهٔ خصوصیات دورهٔ نوجوانی ... ۴

۲ صفحه ۲۵ · فعالیت ۲ — هدف‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت ... ۴

۳ صفحه ۲۶ · فعالیت ۳ — ماجرای حامد و بهرام ۵

۴ صفحه ۲۶ · فعالیت ۴ — تغییرات بدن در هنگام خشم ... ۶

۵ صفحه ۲۸ · فعالیت ۶ — کاربرگهٔ ۳: مقابله با خشم ۶

۶ صفحه ۲۸ · فعالیت ۷ — پناه بردن به مواد مخدر ۷

۷ صفحه ۲۸ · فعالیت ۸ — مهارت «نه گفتن» ۷

۸ صفحه ۲۸ · فعالیت ۹ — علل گرایش به مواد مخدر و راه‌حل ... ۸

۹ صفحه ۲۹ · فعالیت ۱۰ — پیامدهای مصرف مواد مخدر ... ۸

۱۰ صفحه ۲۹ · فعالیت ۱۱ — مبارزهٔ کشورها با مواد مخدر ... ۹

۱۱ صفحه ۳۰ · فعالیت ۱ — حق والدین در پرسیدن از فرزندان ... ۹

۱۲ صفحه ۳۰ · فعالیت ۲ — ارتباط با خدا و پیشگیری از آسیب‌ها ... ۹

۱۳ صفحه ۳۰ · فعالیت ۳ — تقویت اراده و تسلط بر تمایلات ... ۱۰

۱۴ صفحه ۳۳ · فعالیت ۴ — چک بلامحل ۱۰

۱۵ صفحه ۳۳ · فعالیت ۵ — جرم‌ها در موقعیت‌های ۱ تا ۴ ... ۱۰

۱۶ صفحه ۳۳ · فعالیت ۶ — چرا خودسرانه حل اختلاف نکنیم ... ۱۱

۱۷ صفحه ۳۴ · به کار ببندیم ۱ — انجمن مبارزه با آسیب اجتماعی ... ۱۱

۱۸ صفحه ۳۴ · به کار ببندیم ۲ — دماسنج خشم ۱۲

۱۹ صفحه ۳۴ · به کار ببندیم ۳ — تماس با پلیس ۱۲

۲۰ صفحه ۳۴ · به کار ببندیم ۴ — پرس‌وجو دربارهٔ کار وکیل ... ۱۳

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱ صفحه ۲۴ فعالیت ۱

۱ــ متن زیر را بخوانید و دربارهٔ آن گفت‌وگو کنید:

*** کدام یک از این خصوصیات، در شما وجود دارد؟**

*** آیا این خصوصیات، مسائلی هم برای شما ایجاد کرده است؟ چطور؟**

*** شما با این خصوصیات یا مسائلی که پیش آمده چگونه برخورد می‌کنید؟**

*** راه حل منطقی و درست برخورد با هر یک از آنها چیست؟**

خصوصیات دورهٔ نوجوانی عبارت‌اند از هویت‌جویی، هیجان‌طلبی و میل به تجربه‌کردن، استقلال‌طلبی، حساس‌شدن نسبت به خود، و شک و تردید. پاسخ نمونه (هر دانش‌آموز بر اساس تجربهٔ خود پاسخ دهد):

خصوصیت	مسئله‌ای که ممکن است ایجاد کند	راه حل منطقی و درست
هویت‌جویی	سردرگمی دربارهٔ اینکه کیستم و چه می‌خواهم؛ ممکن است فرد از روی ناآگاهی از دیگران تقلید کند.	شناخت نقاط قوت و ضعف خود، تعیین هدف برای زندگی و مشورت با پدر و مادر و معلم.
هیجان‌طلبی و میل به تجربه‌کردن	انجام کارهای خطرناک یا بی‌فکرانه و کشیده‌شدن به سمت آسیب‌ها.	صرف انرژی در ورزش، هنر، گردش‌های علمی و کارهای گروهی و مفید؛ فکرکردن به پیامد کار پیش از انجام آن.
استقلال‌طلبی	اختلاف با والدین و لجبازی در تصمیم‌گیری.	گفت‌وگوی آرام و محترمانه با والدین، مشورت‌کردن و پذیرفتن مسئولیت تصمیم‌های خود.
حساس‌شدن نسبت به خود	نگرانی بیش از حد از ظاهر و ناراحتی از نظر دیگران، وابستگی به تأیید همسالان.	پذیرفتن خود، توجه به سلامت و آراستگی در حد اعتدال و دوری از مقایسه با دیگران.
شک و تردید	تردید در باورهای قبلی که اگر به پرسش درست نرسد باعث سردرگمی می‌شود.	پرسیدن سؤال از افراد آگاه و منابع معتبر و تحقیق برای رسیدن به پاسخ درست.

۲ صفحه ۲۵ فعالیت ۲

۲ــ هر یک از شما فکر کنید و پاسخ‌ها را روی برگه کاغذ بنویسید.

الف) چه هدف‌هایی برای زندگی خود دارید؟ سه هدف کوتاه‌مدت (یعنی هدفی که در یکی دو سال آینده می‌خواهید به آن برسید) و سه هدف بلندمدت (برای آیندهٔ دورتر) خود را بنویسید.

ب) آیا هدف‌هایی که برای خودتان در نظر گرفته‌اید، قابل دسترسی هستند؟ چگونه می‌توان به این خواسته‌ها و هدف‌ها رسید؟

پ) چه کسانی می‌توانند در رسیدن شما به این هدف‌ها کمکتان کنند؟ (به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم)

پاسخ نمونه (هر دانش‌آموز بر اساس هدف‌های خود پاسخ دهد):

الف)

- **هدف‌های کوتاه‌مدت:** کسب نمره‌های خوب در پایان سال تحصیلی؛ یادگرفتن یک مهارت (مثلاً ورزش یا خوشنویسی)؛ مطالعهٔ منظم روزانه و خواندن چند کتاب مفید.
- **هدف‌های بلندمدت:** قبولی در دبیرستان و رشتهٔ مورد علاقه؛ ورود به دانشگاه؛ داشتن شغلی مفید که به جامعه و کشور خدمت کند.

ب) بله، این هدف‌ها قابل دسترسی‌اند. برای رسیدن به آنها باید برنامه‌ریزی منظم و تلاش مداوم داشته باشیم، هدف‌های بزرگ را به هدف‌های کوچک‌تر تقسیم کنیم، وقت خود را درست مدیریت کنیم، از فرصت‌های دورهٔ نوجوانی استفاده کنیم و از آسیب‌های اجتماعی دوری کنیم.

پ) پدر و مادر (با فراهم‌کردن امکانات و راهنمایی)، معلمان و مشاوران مدرسه (با آموزش و مشاورهٔ تحصیلی)، دوستان خوب و دلسوز، اعضای خانواده و افراد باتجربه؛ همچنین کتاب‌ها و رسانه‌های مفید به‌طور غیرمستقیم کمک می‌کنند.

۳ صفحه ۲۶ **فعالیت ۳**

۳ــ الف) ماجرای حامد را بخوانید و به سلیقهٔ خود کامل و در کلاس تعریف کنید. مجسم کنید و حدس بزنید پیامدهای این ماجرا چه می‌تواند باشد؟

ب) چه مشکلاتی برای خانوادهٔ حامد و چه دردسرهایی برای خانوادهٔ بهرام به وجود می‌آید؟

پ) به نظر شما حامد از چه راه‌های دیگری می‌توانست عصبانیت خود را به طور صحیح ابراز کند؟

الف) پایان نمونه: بهرام هنگام افتادن، سرش به لبهٔ جدول یا زمین خورد و مجروح شد. همسایه‌ها جمع شدند و بهرام را به بیمارستان رساندند. پدر بهرام از حامد شکایت کرد و پرونده در دادگاه مطرح شد. حامد پشیمان شد، اما دیگر دیر شده بود؛ او مجبور شد خسارت بپردازد و برای اعمال خود پاسخگو باشد.

ب)

- **خانوادهٔ حامد:** نگرانی و ناراحتی، پرداخت هزینه‌های درمان و خسارت توپ، رفت‌وآمد به دادگاه و پیگیری پرونده، شرمندگی در برابر همسایه‌ها و بدشدن رابطه با آنان، و مشکلات تربیتی و تحصیلی حامد.
- **خانوادهٔ بهرام:** نگرانی برای سلامت فرزندشان، هزینه و رفت‌وآمد برای درمان، اضطراب، از دست رفتن وقت و آرامش، و درگیری با همسایه و دردسر پیگیری‌های قضایی.

پ) حامد می‌توانست:

- پیش از عصبانی‌شدن نفس عمیق بکشد و از یک تا ده بشمارد؛

- علت ناراحتی خود را آرام و مؤدبانه به بهرام بگوید و بخواهد در بازی دقت کنند؛
- محیط را ترک کند و با پدر و مادرش مشورت کند؛
- به جای آسیب‌زدن به توپ، آن را به‌آرامی پس بدهد و بعداً موضوع را با بزرگ‌ترها در میان بگذارد.

۴ صفحه ۲۶ فعالیت ۴

۴ــ گفت‌وگو کنید: در هنگام عصبانیت چه اتفاقاتی در بدن می‌افتد؟ آیا فرد در هنگام عصبانیت می‌تواند خوب فکر کند؟ چرا؟

در هنگام عصبانیت بدن دچار تغییراتی می‌شود؛ برای مثال ضربان قلب و تنفس تندتر می‌شود، فشار خون بالا می‌رود، عضلات منقبض و صورت سرخ یا رنگ‌پریده می‌شود، دست‌ها می‌لرزند و صدا بلندتر می‌شود.

فرد در هنگام عصبانیت نمی‌تواند خوب فکر کند؛ زیرا در این حالت احساسات بر عقل غلبه می‌کند و او نمی‌تواند نتیجه و پیامد کار خود را درست بسنجد. به همین دلیل ممکن است کارهایی انجام دهد که بعد از آرام‌شدن پشیمان شود. پس باید پیش از هر تصمیم یا رفتاری، خشم خود را مهار کنیم.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir

۵ صفحه ۲۸ فعالیت ۶

۶ــ کاربرگهٔ شمارهٔ (۳) راه‌های ابراز صحیح خشم را در کلاس اجرا کنید.
هم‌فکری کنید و بگویید در هر یک از موقعیت‌های زیر افراد باید چه روش یا روش‌هایی برای مقابله با خشم انتخاب کنند و به کار ببرند.

موقعیت (۱): زهره و خواهرش باید ابتدا آرام شوند (نفس عمیق بکشند، از یک تا ده بشمارند) و چیزی را نشکنند و به کسی صدمه نزنند. سپس وقتی پدر به خانه آمد، ناراحتی خود را مؤدبانه و آرام بگویند و به دلیل او گوش دهند؛ شاید واقعاً کار ضروری پیش آمده است. می‌توانند خوبی‌های پدر را به یاد بیاورند و از او بخواهند برای جبران، روز دیگری را تعیین کند.

موقعیت (۲): حمیده باید خشم خود را مهار کند و بدون فریاد و دعوا، آرام از دوستش بپرسد چرا رازش را گفته است. به توضیح او خوب گوش دهد و ناراحتی خود را مؤدبانه بیان کند. اگر دوستش عذرخواهی کرد، ببخشد و از این پس رازهای مهم را به افراد مطمئن بگوید. اگر نتوانست آرام شود، محیط را ترک کند یا با بزرگ‌تری مشورت کند.

موقعیت (۳): رضا باید بداند که اشتباه کرده و خواهرش حق دارد ناراحت باشد. وقتی خواهرش عصبانی است، به آرامی بپرسد چرا ناراحت است، حرف‌های او را قطع نکند، از او عذرخواهی کند و راهی برای جبران پیدا کند (مثلاً سعی کند فایل را بازیابی کند یا کمک کند آن را دوباره تهیه کند). اگر خواهرش آنقدر عصبانی است که حاضر به شنیدن نیست، صحنه را ترک کند و از بزرگ‌ترها کمک بخواهد. در ادامه نیز برای رایانهٔ مشترک قاعده بگذارند و پیش از پاک‌کردن فایل‌ها بپرسند.

موقعیت (۴): شهرام باید سه قاعدهٔ خشم را رعایت کند: به خود و دیگران و وسایل آسیب نزند. در برابر توهین پرخاش نکند، به خدا پناه ببرد و نفس عمیق بکشد. اگر نتوانست آرام بماند، پسر را نادیده بگیرد و محیط را ترک کند. چون آن پسر پرخاشگر و بزرگ‌تر از اوست و ممکن است به او صدمه بزند، بهتر است فوراً صحنه را ترک کند و ماجرا را به پدر و مادر یا بزرگ‌ترها بگوید تا از او کمک بخواهند.

۶ صفحه ۲۸ **فعالیت ۷**

۷ــ گفت‌وگو کنید: آیا فردی که مشکلاتی در زندگی دارد، عاقلانه است به مواد مخدر پناه ببرد؟ چرا؟

خیر، عاقلانه نیست. مواد مخدر مشکل را حل نمی‌کند، بلکه فرد را فقط برای مدتی کوتاه بی‌حس و بی‌حال می‌کند و پس از تمام‌شدن اثر آن، حال او بدتر می‌شود. فرد به ماده وابسته می‌شود و مشکلات تازه‌ای مانند بیماری، از دست‌دادن دوستان و خانواده، ترک تحصیل و کار و گرفتاری‌های قانونی به مشکلات قبلی‌اش اضافه می‌شود. راه درست حل مشکلات، مشورت با خانواده و افراد دلسوز و باتجربه، گفت‌وگو و تلاش برای حل منطقی آنهاست.

۷ صفحه ۲۸ **فعالیت ۸**

۸ــ در سال‌های قبل مطالبی دربارهٔ مهارت «نه گفتن» آموختید. توضیح دهید منظور از این مهارت چیست؟

مهارت «نه گفتن» یعنی توانایی نپذیرفتن قاطعانهٔ درخواست‌های نادرست و زیان‌بار دیگران (مانند پیشنهاد سیگار یا مواد مخدر، دروغ‌گفتن یا انجام کار خلاف) و ایستادگی بر تصمیم درست خود، بدون ترس از قهر یا مسخره‌شدن دوستان. فرد با رعایت ادب، اما با جدیت و محکم پاسخ منفی می‌دهد، دلیل خود را کوتاه بیان می‌کند و اگر لازم شد محل را ترک می‌کند. این مهارت از گرفتارشدن نوجوانان در دام آسیب‌های اجتماعی جلوگیری می‌کند.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۸ صفحه ۲۸ فعالیت ۹

۹ــ علل گرایش افراد به مواد مخدر کدام‌اند؟ راه‌حل درست برخورد با هریک از آنها چیست؟

علت گرایش	راه‌حل درست
فرار از مشکلات	مشکل را با گفت‌وگو و مشورت با خانواده و افراد باتجربه حل کنیم؛ مواد مخدر مشکل را بزرگ‌تر می‌کند.
نداشتن جرأت و مهارت «نه گفتن» و تحت‌تأثیر دیگران قرار گرفتن	مهارت «نه گفتن» را تمرین کنیم، با دوستان ناباب ارتباط نداشته باشیم و دوستان سالم انتخاب کنیم.
کنجکاوی و تجربه‌کردن (سیگار و مواد مخدر)	بدانیم تجربهٔ مواد مخدر حتی یک‌بار هم خطرناک است و فرد را به دام می‌اندازد؛ کنجکاوی خود را با کارهای مفید مانند مطالعه و ورزش ارضا کنیم.
خودنمایی و نشان‌دادن اینکه دیگر بچه نیستیم	بزرگ‌شدن به معنای مسئولیت‌پذیری و رفتار درست است، نه انجام کار خطرناک؛ با کارهای مثبت شخصیت خود را نشان دهیم.

۹ صفحه ۲۹ فعالیت ۱۰

۱۰ــ با توجه به مطالبی که در این صفحات خواندید و دانسته‌های قبلی خود، به‌طور گروهی، پیامدهای مصرف مواد مخدر را در زندگی یک فرد، روی کاغذ فهرست کنید و به معلم بدهید.

پیامدهای مصرف مواد مخدر در زندگی یک فرد:

- آسیب شدید به جسم (ضعیف و رنجور شدن، لرزش، سرگیجه، بیماری‌هایی مانند سرطان) و به روان؛
- اختلال در مغز و دستگاه اعصاب مرکزی، خواب نامنظم و از دست‌دادن کنترل خود؛
- تغییر شخصیت و رفتار، توهم و ناتوانی در تشخیص واقعیت؛
- وابستگی جسمی و روانی و بی‌قراری و پریشانی در صورت مصرف‌نکردن؛
- از دست‌دادن دوستان سالم و مشکل در رابطه با اعضای خانواده؛
- ترک تحصیل یا از دست‌دادن شغل و فقر و مشکلات مالی؛
- ارتکاب اعمال خلاف و خطرناک و آسیب‌زدن به خود یا دیگران؛
- گرفتاری‌های قانونی، زندانی‌شدن و طردشدن از سوی جامعه.

irantooshe.ir

۱۰ صفحه ۲۹ فعالیت ۱۱

۱۱ــ چرا بیشتر کشورها با قاچاقچیان و مصرف‌کنندگان مواد مخدر مبارزه می‌کنند؟

زیرا مواد مخدر به سلامت جسم و روان افراد و خانواده‌ها و در نتیجه به کل جامعه آسیب می‌زند. افراد معتاد نمی‌توانند به تحصیل و کار خود ادامه دهند و نیروی کار و سرمایهٔ انسانی کشور هدر می‌رود. اعتیاد زمینهٔ جرم‌های دیگر مانند سرقت و نزاع و ناامنی را فراهم می‌کند و هزینه‌های سنگین درمان و مبارزه بر دوش دولت و مردم می‌گذارد. قاچاقچیان نیز برای سود خود، سلامت و آیندهٔ مردم، به‌ویژه جوانان و نوجوانان را به خطر می‌اندازند. به همین دلیل کشورها قوانین سخت دارند و با آنان مبارزه می‌کنند.

۱۱ صفحه ۳۰ فعالیت ۱

۱ــ چرا والدین حق دارند از فرزندانشان بپرسند به کجا می‌روند؟ با چه کسانی دوست هستند؟ چه موقع به خانه برمی‌گردند؟ و سؤال‌هایی از این قبیل ...

زیرا پدر و مادر مسئولیت مراقبت و تربیت فرزندان و فراهم‌کردن امکانات زندگی برای آنها را دارند و بر اساس قانون حق دارند تا زمانی که فرزندانشان مستقل نشده‌اند، بر فعالیت‌های آنها نظارت دقیق داشته باشند. نوجوانان به دلیل تجربهٔ کم ممکن است گول بخورند یا در معرض آسیب‌های اجتماعی قرار بگیرند. پرسیدن والدین نشانهٔ علاقه و دلسوزی آنهاست و کمک می‌کند فرزندشان از خطرها در امان بماند.

۱۲ صفحه ۳۰ فعالیت ۲

۲ــ به نظر شما ارتباط با خدا از طریق نماز و دعا، چگونه ما را از افتادن به دام آسیب‌ها، حفظ می‌کند؟ توضیح دهید.

ارتباط با خدا از طریق نماز و دعا باعث می‌شود همیشه خدا را ناظر بر کارهای خود بدانیم و از انجام کار بد شرم کنیم. نماز و دعا به انسان آرامش می‌دهد، اراده و ایمان او را قوی می‌کند و در هنگام مشکلات و وسوسه‌ها او را از تنهایی و ناامیدی نجات می‌دهد تا برای فرار از مشکل به سراغ کارهای نادرست نرود. همچنین انسان را به رعایت اخلاق و دوری از گناه و دوستی با افراد شایسته تشویق می‌کند. بنابراین با کمک گرفتن از خداوند و ائمهٔ معصومین در برابر وسوسه‌های شیطانی تسلیم نمی‌شویم.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۳ صفحه ۳۰ فعالیت ۳

۳ــ دربارهٔ چگونگی تقویت اراده و تسلط بر تمایلات خود فکر کنید و چند تمرین پیشنهاد کنید.

چند تمرین پیشنهادی:

- هر روز برنامهٔ مشخصی (مثلاً ساعت مطالعه و ورزش) تعیین کنیم و به آن عمل کنیم.
- روزه‌گرفتن و رعایت دقیق نماز اول وقت و دعا؛ این کارها خودکنترلی را تقویت می‌کنند.
- هنگام خشم یا میل به کاری نادرست، نفس عمیق بکشیم و از یک تا ده بشماریم و بعد تصمیم بگیریم.
- کارهای کوچک را که دوست نداریم اما لازم است (مانند مرتب‌کردن اتاق) به موقع انجام دهیم.
- خوردن شیرینی یا استفاده از بازی و گوشی را در زمان‌های مشخص محدود کنیم.
- هدف‌های کوچک بگذاریم و پس از رسیدن به هر کدام به خود پاداش بدهیم.
- با دوستان خوب و باانضباط معاشرت کنیم و از محیط‌های مضر دوری کنیم.

۱۴ صفحه ۳۳ فعالیت ۴

۴ــ فردی بابت فروش چند تخته فرش، از مشتری چک دریافت کرده است اما وقتی به بانک مراجعه کرده، پی برده که آن چک موجودی ندارد. او نه قوانین مربوط به چک را می‌داند و نه چگونگی طرح شکایت را. چه باید بکند؟

این فرد ابتدا می‌تواند با مشتری صحبت کند و با گفت‌وگوی مسالمت‌آمیز (یا با کمک ریش‌سفیدان و شورای حل اختلاف) از او بخواهد پول را بپردازد. اگر نتیجه‌ای نگرفت، باید به مجتمع قضایی مراجعه کند و پیش از نوشتن شکایت با مشاور حقوقی آنجا مشورت کند تا بداند چگونه شکایت خود را مطرح کند. او همراه چک و گواهی بانک مبنی بر نبودن موجودی، شکایت خود را به دادگاه تقدیم می‌کند. چک بدون موجودی (چک برگشتی) جرم است و دادگاه به آن رسیدگی می‌کند. همچنین او حق دارد وکیل بگیرد و اگر توان مالی ندارد، از دادگاه درخواست وکیل کند.

۱۵ صفحه ۳۳ فعالیت ۵

۵ــ در موقعیت‌های ۱ تا ۴ صفحهٔ قبل دو مورد جرم وجود دارد. این جرم‌ها را بیان کنید.

- **موقعیت (۱):** فحاشی و افترا (توهین و تهمت) و قدرت‌نمایی (تهدید با زور) که طبق قانون جرم است و مجازات زندان دارد.
- **موقعیت (۲):** «غصب عنوان»؛ یعنی کسی بدون داشتن مدرک و مجوز نظام پزشکی خود را پزشک معرفی کند و از بیماران حق ویزیت بگیرد؛ این کار جرم است و مجازات زندان دارد.

(موقعیت‌های ۳ و ۴ دعاوی حقوقی‌اند و جرم نیستند.)

۱۶ صفحه ۳۳ فعالیت ۶

۶ــ چرا افراد نباید خودسرانه یا از راه دعوا و زدوخورد به حل اختلافات بپردازند؟ مثالی بیاورید.

زیرا دعوا و زدوخورد مشکل را حل نمی‌کند و معمولاً به آسیب جسمی، خسارت و دشمنی بیشتر می‌انجامد و خود می‌تواند جرم باشد و فرد را به دردسرهای قانونی بیندازد. همچنین ممکن است حق کسی که قوی‌تر است گرفته شود و عدالت برقرار نشود. راه درست آن است که ابتدا با گفت‌وگو و کمک بزرگ‌ترها و شورای حل اختلاف مسئله حل شود و اگر نشد به دادگاه مراجعه کنند تا قاضی عادل رسیدگی کند.

مثال: دو همسایه بر سر مرز زمین اختلاف دارند. اگر یکی از آنها خودسرانه دیوار دیگری را خراب کند یا با او درگیر شود، علاوه بر ایجاد خسارت و جراحت، هر دو گرفتار شکایت و پروندهٔ کیفری می‌شوند؛ اما اگر به دادگاه مراجعه کنند و سند و مدارک را نشان دهند، قاضی بر اساس قانون حق را به صاحب حق برمی‌گرداند.

۱۷ صفحه ۳۴ به کار ببندیم ۱

۱ــ با راهنمایی معلم و هم‌فکری دوستانتان یکی از آسیب‌های اجتماعی را که در محیط زندگی شما وجود دارد در نظر بگیرید و انجمنی برای مبارزه با آن آسیب پیشنهاد بدهید. بگویید این انجمن چه فعالیت‌هایی می‌تواند انجام دهد؟

آسیب پیشنهادی: پرخاشگری و نزاع در میان نوجوانان محله. **نام انجمن:** «انجمن مهار خشم و دوستی».

- برگزاری کارگاه‌ها و جلسات آموزشی دربارهٔ راه‌های درست ابراز و مهار خشم با کمک مشاور مدرسه؛
- نصب پوستر و پخش بروشور دربارهٔ سه قاعدهٔ خشم در مدرسه و محله؛
- برگزاری مسابقات ورزشی و هنری برای مصرف درست انرژی نوجوانان و ایجاد دوستی؛
- ایجاد گروه میانجی‌گری دانش‌آموزی برای آشتی‌دادن بچه‌ها پیش از تبدیل شدن اختلاف به دعوا؛
- دعوت از مأموران پلیس و قاضی یا وکیل برای سخنرانی دربارهٔ پیامدهای قانونی نزاع؛
- گفت‌وگو با والدین و مسئولان مدرسه برای پیگیری موارد پرخاشگری.

۱۸ صفحه ۳۴ به کار ببندیم ۲

۲ــ یک دماسنج خشم درست کنید. در طی هفته، چیزهایی که شما را عصبانی کرده و علت آن را بنویسید و روی دماسنج نشان دهید عصبانیت شما در هر موقعیت در چه درجه‌ای قرار داشته است. بعد فکر کنید در هر مورد چگونه می‌توانید خود را کنترل و مسئله را حل کنید. کدام موارد مرتباً تکرار شده است؟

دماسنج خشم را روی مقوا بکشید و درجه‌ها را به‌صورت «اصلاً (۰)، کم (۲۰)، متوسط (۴۰)، زیاد (۷۰) و خیلی زیاد (۱۰۰)» علامت بزنید. نمونهٔ جدول یک هفته:

روز	چیزی که عصبانی‌ام کرد	درجهٔ خشم	راه کنترل و حل مسئله
شنبه	برادرم بدون اجازه وسایلم را برداشت	زیاد (۷۰)	نفس عمیق می‌کشم و آرام به او می‌گویم قبل از برداشتن اجازه بگیرد.
یکشنبه	دوستم مرا در کلاس مسخره کرد	خیلی زیاد (۱۰۰)	محیط را ترک می‌کنم و بعد با آرامی به او می‌گویم ناراحت شده‌ام.
دوشنبه	دیر رسیدن اتوبوس مدرسه	کم (۲۰)	صبر می‌کنم و دفعهٔ بعد زودتر از خانه بیرون می‌آیم.
سه‌شنبه	نمرهٔ امتحان کمتر از انتظارم شد	متوسط (۴۰)	از معلم می‌پرسم کجا اشتباه کرده‌ام و بیشتر مطالعه می‌کنم.
چهارشنبه	برادرم دوباره سراغ وسایلم آمد	زیاد (۷۰)	با کمک مادر قاعده‌ای برای استفاده از وسایل هم می‌گذاریم.

مورد تکراری: برداشتن وسایل بدون اجازه (دو بار)؛ راه‌حل دائمی آن گفت‌وگو و تعیین قاعدهٔ مشخص در خانه است. (هر دانش‌آموز بر اساس تجربهٔ خود بنویسد.)

۱۹ صفحه ۳۴ به کار ببندیم ۳

۳ــ در مواقعی که به مشکلی برمی‌خوریم، چگونه با پلیس تماس می‌گیریم؟ با چه شماره‌ای؟

در مواقع ضروری با شمارهٔ **۱۱۰** (مرکز فوریت‌های پلیس) تماس می‌گیریم. در این تماس آرام و واضح مشکل را توضیح می‌دهیم، نشانی دقیق محل حادثه و نام و شمارهٔ تماس خود را می‌گوییم و تا پایان مکالمه و رسیدن مأموران طبق راهنمایی اپراتور عمل می‌کنیم. هرگز نباید از این شماره برای شوخی و تماس بی‌مورد استفاده کنیم.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۴ــ دربارهٔ کار یک وکیل، پرس‌وجو کنید و نتیجه را در یک بند (پاراگراف) در کلاس بیان نمایید.

وکیل کسی است که در رشتهٔ حقوق درس خوانده، به قوانین آشناست و پروانهٔ (اجازه‌نامهٔ) وکالت دارد. کار او دفاع از حقوق موکل خود در دادگاه و راهنمایی او برای طرح شکایت یا دفاع در برابر آن است. وکیل پرونده را مطالعه می‌کند، لایحه و شکواییه می‌نویسد، مدارک را آماده می‌کند، در جلسات دادگاه شرکت می‌کند و از موکل خود دفاع می‌کند. افراد در همهٔ دادگاه‌ها حق دارند وکیل انتخاب کنند و اگر توانایی مالی نداشته باشند، می‌توانند از دادگاه درخواست وکیل کنند. همچنین پیش از شکایت می‌توان با مشاور حقوقی مجتمع قضایی مشورت کرد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir